

[Hans Hansen.]

skal kunne stemme med hensyn til, hvilken valgretsalders vi skal have, 21 eller 23 år.

Lovforslaget skal jo, som den højtærede minister bemærkede, være vedtaget så betids, at datoen for loven kan blive indsat i grundlovens § 29.

Jeg skal på mit partis vegne anbefale de to forslag til velvillig behandling her i landstinget. Jeg finder det rimeligt, at vi ser nærmere på dem i et udvalg.

Johannes Jensen: De to lovforslag, valglovsforslaget og forslaget om folkeafstemninger, har jo gennemgået en meget grundig behandling i valglovskommissionen og senere i folketinget, således som det vil være det høje tings medlemmer bekendt, og jeg finder derfor ingen anledning til en nøjere gennemgang af forslagene.

Hvad valglovsforslaget angår, er vi fra venstres side tilfredse med, at man ved mandatfordelingen fastholder princippet med at tage særligt hensyn til de tyndt befolkede egne, ligesom vi med tilfredshed ser, at amtskredsmandaternes antal øges stærkt, og at tillægsmandaternes antal formindskes. Den kredsvalgte har almindeligvis en nærmere tilknytning til sine vælgere end den, der er valgt på et tillægsmandat, og venstre har altid ønsket at styrke forbindelsen mellem vælgerne og deres valgte repræsentanter. Ligeledes er partiet tilfreds med, at den kedelige bestemmelse er fjernet, som gik ud på, at et vundet kredsmandat, hvis et parti er blevet overrepræsenteret ved kredsvalget, skulle fratages partiet.

Med hensyn til fordelingen af mandaterne områderne imellem har der været en del utilfredshed. Det er jo oplyst i folketinget, at der er en del partier på Sjælland, der er dårligere stillet end venstre med hensyn til den pris, der betales pr. mandat. Retsforbundet betaler ca. 17 000 stemmer pr. mandat og kommunisterne ca. 18 000 stemmer, medens venstre må bruge 16 000 stemmer pr. mandat, og lignende forhold kan ses i andre egne af landet, også i Jylland. Men det hænger sammen med, at der vælges amtsvis, og et parti i et amt, der har lige akkurat det antal stemmer, der skal til til det antal mandater, det erobrer, får naturligvis altid et lavt stemmegennemsnit pr. mandat sammenlignet med partier, der har en del stemmer tilovers og er lige ved at erobre et mandat mere.

Valglovsforslaget opfylder vel ikke vore egentlige ønsker — de går som bekendt i retning af flertalsvalg i enkeltmandskredse —, men forslaget, som det nu foreligger, er dog et skridt i den rigtige retning, så jeg kan på mit partis vegne anbefale det til vedtagelse.

Lovforslaget om folkeafstemninger er et nødvendigt led i hele grundlovsrevisionen. Der har været anket over, at man lader de syge stemme med her og ikke, når det gælder folketingsvalg. Jeg skal imidlertid afholde mig fra at komme med yderligere bemærkninger angående dette lovforslag, da jeg nu hører, at det skal i udvalg; jeg vil kun med disse få bemærkninger anbefale også dette lovforslag til vedtagelse.

Malchau: Den højtærede indenrigs- og boligminister har udførligt redegjort for forslaget til den nye valglov, og vi har alle fulgt med i de forhandlinger, der er ført herom i forfatningskommissionen, i valglovskommissionen og i det andet høje ting. Der er derfor ingen grund for mig til at gentage, hvad der er sagt om lovforslagets enkelte bestemmelser.

En hel del af de paragraffer og bestemmelser, der findes i den nugældende valglov, går uændret over i forslaget til den nye valglov, så man kan sige, at linien fra den nugældende valglov bliver bevaret.

Jeg kan tiltræde de bemærkninger, det ærede medlem hr. Hans Hansen fremsatte om landstingets stilling til denne sag, og mener ligeledes, at vi kan se nærmere på visse ting i udvalget.

Vi er tilfredse med, at man bibeholder forholdstalsvalgmåden. Jeg ved, at det andet høje ting har luftet tanken om at vende tilbage til flertalsvalg i enkeltmandskredse. Dette vil vi fra konservativ side bestemt modsætte os.

Personlig er jeg tilfreds med, at den påtænkte 4 pct.s spærreregulering er blevet opgivet, selvom jeg naturligvis er klar over, at der nødvendigvis må stilles visse krav til partiernes størrelse og stemmetal, for at de kan blive repræsenteret på rigsdagen.

Lovforslaget indeholder i alt fald visse forbedringer i sammenligning med den nugældende valglov, forbedringer, som der er redegjort udførligt for i den højtærede ministers forelæggelsestale. Jeg kan derfor på mit partis vegne tilsige vor medvirken til en velvillig og hurtig behandling af